

T. 15072

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE
ĐURĐE
CRNOJEVIĆ

ЦЕНТРАЛНА
НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
ЖЕХИЧЕ
ННВ. Број T 15032

300

ПОСЛЕДНИЙ
изъ
АВЕНСЕРАГОВЪ.

по ШАТОБРИАНУ

перевель въ српскихъ
NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE DURDE
К Н. НИКОЛОЈАС Ј.

ЦЕТИЊЕ, 1888.

У КН. ЦРН. ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ.

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE ĐURĐE
CRNOJEVIĆ

Кад Боабдил, краљ Гренаде,
Би принуђен — уступати
Своју земљу, врх Падула
Високог ће мало стада,

NACIONALNA
BIBLIOTEKA

Па отоле^К писда^К морде^К
На којем се навест^К креће,
Мислећ^К да га Ксенил-Вега,
Ни Гренада гледат^К неће.

Обалама тих ријека
Шатори се пењу б'јели,
Фердинанда Изабеле
Војници их разапели.

Призор дивни тог предјела
Искићеног кипресима
Тужном оку Боабдила
Једву врућу кап отима !

Ти кипреси поникли су
Над гробове Мусломана,
Погинулих у вријеме
Освајања славних данâ.

Тад Ашина Султанија,
Боабдила стара мати,
Рече сину несрећњему
У изгнанству кога прати:

„Плачи сада као жена
„На развале краљевства ти,
„Кад не знаде као јунак
„Свој за круну живот дати!“

Pa siodomne i iz plazinu
NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE ĐURĐE
I Grenadu izgubili
GROJEVIĆ
Из докледа и из рукâ,
Да њихова није вишe.

Веља пратња Боабдила,
С њим заједно оћерана,
Приспјела је у Африку
Иза тога мало данâ.

Абенсераж насељи се
У Туниса околини,
Сирам Арапског бившег града,
Картагенској развалини.

И ту створи насељину,
Од ње и сад њешто траје,
То толико да се укус
И арапски дух познаје.

И Баабдил и иратња му
У забјег собом понијеше
Спомен првог отачаства,
У изгнанству с ким се тјеше.

А ћеци им уз бешике
Мајке поју пјесме старе
За Зегризе — Абенсераж,
Њине бивше Господаре.

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
GRADSKOG
CRNOJEVIĆ
А када ~~их~~ дај молитве
У цамију би сазвао,
Ничице би пут Гренаде
С побожношћу сваки пао.

Богу би се помолили
Избранима да поврати
Милост: у свом родном мјесту
Опет мирно живовати!

Залуду је изгнаником
Африканско небо дало
Сунђе сјајно, воду бистру,
Воће, цвјеће разцвјетано!

Уживат' се ту не може
До уз куле „Црвенкасте“,
Љепше тамо сунце сјаје,
Љепше тамо биље расте !

Извори су бистрї тамо,
Пријатније воће свако,
Ах, срећни су тамо људи !
Живоват' је тамо лако !

У то да му ко покаже
Равно поље од Баграде,
Изгнаник ће сјетно рећи :
„Тој је NACIONALNI MUSEJ BIBLIOTEKA CRNE GORE ĐURĐE CRNOJEVIĆ GRAM Гренаде !“
Врући спомен CRNOJEVIĆ DOMOVINI
Абенсераж вјерно храни,
Спомени му старе среће
У срце су урезани !

Смртном тугом оставише
Позоришта њине славе,
Над којима краљеваше
Њина дома мудре главе.

Ал' пећрећној што ћеш судби
Не остаје већ сад ништа
До на пјесак Африкански
Шатор пети на огњишта !

Боабдилци ту не могу
Већ да бојна копља пере,
Ни под оклон излазити
С злотворима да се мјере.

Но животе посветише
Научноме тихом раду:
У испиту од биљака,
Томе Божем рукосаду.

Траг који је знатава сјећи
И ударат' страшне ране,
Био први пред прваке
У бојеве и мегдане.

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE
Сад се учи да мјери
И у биљке мелем трахи,
Рањенима да помогу
И бол људи да ублажи.

У подножју Мамелифе,
На развали Картахене,
С остатцима старог града,
Те вал морски баца пјене,

Породица несрећнога
Гренадскога Боабдила
Не двор — него — кућу малу
Бјеше тамо оградила.

У том стану на зидове
Повјешени бојни штити,
Бритке сабље и ханџари
На мегдане задобити.

Па ђемови, узенђије,
Са бисером искићени,
И мајмузи сви од злата
Најчистијег саливени.

Дуги мачи пружају се
У корице извезене,
Које златом бјеху везле
Од тог дома славље жене.

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
SARAJEVO
A na male трофеје
CRNOJEVIĆ
Испод славних тих споменâ
Све је трофеј — до трофеја
Мирног жића и времена :

То су биљке сврх Атласа,
И пустинje од Сааре,
И из поља од Гренаде,
Постојбине њине старе.

Једне бјеху такве моћи
Да тјелесни бол ублаже,
Друге да дух колебави
Освијеже и оснаже.

Ове боље цијењаху
 Боабдилци, кућа стара,
 Што моћ нина, пусте жеље,
 Може кад-kad да завара.

Али и то оне могу,
 Да мириром опомену
 Отачаство — изгнанику
 Вазда рану отворену !

Двадесет љета протекло је
 И четири веле више
 Да Гренаду од Арапа
Шпањци силни преобинше !

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
СРБСКИЕ ЈЕГРЕЛ
Абенсераж
У тај кратки ток времена,
Петнаест их већ умрије
Од славнога тог кољена,

Не од глади, ни од жеђе,
 Но од мукâ странствовања,
 Од жалости за Гренадом,
 У изгнанству живовања !

Ал' спироче једно оста
 Од тог дома, од те куће,
 На коме се оснивају
 Изгнаникâ наде вруће !

Абен-Амет њега зову,
По имену једног стрица
Који негда би оптужен
Од Гренадских кукавица

Да је младу Алфаиму
Зегриз краља очарао
И у гријех с том кнегињом
Абенсераж млад упао.

Бјеше момче нашљедило
Храброст куће и врлину,
И свакога преођаше
У људскоју и чину.

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
PRVIM GORE DURDE
А красотом јетног лица
Само срце обарава,
За поштење са погледом
Сваком тврдо јемство дава.

Од двадесет и два Ѿета
Изгубио баба мила,
Па му тужна сиротиња
Ќа изгнанство досадила,

Те он смисли да походи
Ђедовâ му родне краје
И намјеру једну трси
Што му души преостаје.

Ту намјеру мајци крије
И нико је знати неће,
На Туниској скали слази
Пут Гренаде он већ креће.

Извезе се па крај шпански
Посље сретњег путовања,
Казао се да путује
Рад науке, ради знања.

Мирна мазга носаше га
По држави Боабдила,
Куд му стари летијаху
На хатове кâ на кадла.

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNOJEVIĆ
Абен-Амет пројавио
Неком гором од Палмира,
Душа му је пуна туге,
Пуна туге и немира

На помисâ да ту гору
Тедови му засадише,
На њих нема, — нема круне,
Нити има ишта више !

На измаку од те горе
Неке стоје развалине,
По укусу и начину
Арапске су грађевине.

Младом срцу Аметову
Ти призори тешки бише,
Често у ћеп руку тура,
Убрус вади, сузе брише!

Ема сјетно путовање
Све једнако продужива
И немарном вођи своме
Он утиске душе скрива.

По ћекад се сријетао
С појединим путницима
И на поздрав отпоздравља
Најуљудним снацима.

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE ĐURĐE
CRNOJEVIĆ
А у веће на хан сједе
Међу странце кâ остали,
Нит бише га што питали,
Нит се у њег' загледали.

Нит ичије љубопиство
Оружје му изазива,
Нити чалма нит свилени
Бурнус чим се он покрива.

Људско ово онхођење
Абен-Амет оцјењује
И у душам освајача
Родбине му ипак јштује.

Млого тежа узбуђења
Ово момче поднијеће!
Како неће?! — Зором сјутра
Пут Гренаде миле креће!

У подножју врловитог
И сијежног Сјер-Невада,
Ђе брдашца два се дижу
Сазидан је град Гренада.

На бокове тих брдашца
Саграђен је двор до двора,
А подножја купају им
Двије р'јеке кā два мора.
NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE ĐURĐE
Чему сличи тај град Гренада?
Ђе се срећни броје дани?
По облику би се рекло
Да је шипак разрезани,

Око којег Ксенијл ваља
Златне мрве с валовима,
А у модрој сукњи Дура
Сребрнога цјеска има.

Загрљене кривудају
Низ долину китног Вега,
Као да се покрај змије
Безазлени гуштер слега.

Мурве, смокве и неранце
Лозе, шипци Вега красе,
Претилу му околину
Претилије живо пасе!

Над њим небо вазда ведро,
Ту мирисни зрак се дише,
Извор жеља пајњежнијих
Вјечно траје, не пресише!

Ту кад не би љубав с славом
У тијесној свези била,
Њежна страст би, страст јунаштва
Као море угулала!

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
САНДОВАЛ СРЕДЊИГРУПСКА
Димитрије Стевановић
CRNOJEVIĆ
Од Гренаде виђет' даше,
А и срце путниково
У груд жешће сад бијаше.

Свети град му сада пружа
Сву красоту свога баја,
Којим око наслажује
Као да је на сред раја!

Устави се да разгледа
И са слашћу срце пита,
Од заноса те дивоте
Тек што не би номанитâ!

Поста нијем, а руке је
Преко груди прекрстиса —
Боже свети! ће га сада
Опојени ум заниса?

А и вођа пред њим стоји,
Његовом се чуду чуди,
На у себе промрмљао:
„Арапи су чудни људи“!

— „Пратиоче, срећан био!
„Истину ћеш мени рећи,
„Јер се роди по мијени
„Кад наступи данак трајеши.

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
JERONIMO CRNOJEVIĆ
„А море је тихо било
„И без пјене и без вала,
„Када красна Шпањолкиња
„На свијет те ови дала.

„Кажи мени оне куле
„Изнад горе што се дижу
„Те златнијем кубетима
„У облаке горе стижу,

„Што је оно?“ — „Аламбра је!“
— „А да ово што је ближе
„И на брду оно друго,
„Ко двор сјајни они диже?“

„Генералиф!“ вођа рече,
„Ту су башче пријед биле
„Које руке давно царске
„Бјеху миртом засадиле.

„У њима се, веле, један
„Абенсераж затекао
„С Султанијом Алфајмом —
„Сада не знам кâ се звао !

„То су доље све арапски
„Поградили владаоци,
„Из тих кула „„Црвенкастих““,
„Изгнаше их ~~даји~~ оци.

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
SRPSKE CORINTHIAN
CRNOJEVIC
„Тешко ми је чуство,
„Да са уста равнодушних
„Успознадеш споменике
„Бедовâ ти веледушних.“

Вођа опет зборит' пође:
„Хајдмо даље Господару !
„Што би више завиривâ
„У тог мјеста прошлост стару!?

„Бог је тако наредио !
„А у нова ево доба
„Франца првог у Мадриду
„Сад имамо као роба!“

Отолен се слази доље
Пут Гренаде и пут града,
Про'ше крајем старог Фреса,
И његовог густог хлада.

Под то дрво вitez Муса
На зеленој баци трави
С десне руке рукавицу
Војеводи Калатрави.

У Гренади хан постоји
За Арапе особити,
Ту обилно вазда нађу
Што им треба јести.

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
Абен-Амет СОДАХАО ĐURĐE
Испред хана да почине,
Па одморен разгледаће
Све Гренадске величине.

Али пустом узбуђењу
Какви лијек да се даде,
Док ћедовा� отачаство
Не разгледа и познаде !

У ноћ мрклу он изађе
Да тумара кроз сокаке,
Доље горе низ Гренаду
Жеље те га воде јаке !

Па пред какви двор застане
Кога већег још мрак ствара, —
„Можда да је двор тај био
.Бедовâ ми, Господарâ!“

Мрак, самоћа и дубока
Тишина је зам'јенила
Ц'јелу живост, цио врвеж
Која'но су пријед била!

Абен-Амет по Гренади
Сад нијемој сјетно шета,
Нит се с киме разминује
Нити кога путом срета.

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE
CRNOJEVIĆ
Па у ћркви поштено:
Горди Шпанци сада леже
На душеке на које се
Наш јуначки траг излеже!

А ја ево испред вратâ
Бедовâ ми сјајних дворâ!
Зле судбине, Боже свети!
Зле судбине, зла укора!

Тајну мисâ с којом дође
У далеке ове краје
Највруће је сад прихваћâ
Да је сврши, да не траје.

У то свитат' дан започе,
А путник се изгубио,
Од хана се и конака
Бјеше свога удаљио.

Тумарајућ' тамо амо
Не би никад хан нашао,
Да ријетком срећом није
Баш у часу наљегао,

Кад се врата једног двора
Отворише из ненада,
А прекрочи преко прага
Лаким кроком жена млада.

Pa како је утробе ријеђе, NACIONALNA BIBLIOTEKA CRNOJEVIĆ
Загнута бјеше мало,
Осим очи и усанâ
Виђет' јој се није дало.

Ма какве су очи црне
Непознате младе биле!
У туч да би загледале
И туч бине растопиле!

И кад ћуте, усанца јој
Тајанствено њешто зборе,
Па те мите обећањем
На најњежније договоре!

Једна стара наставница
Праћаше је с двије слуге —
Али ће је подранила
Тако рано мимо друге?!

На молитву јутрињу је
Похитала млада била,
Тако рано! — тако журно!
А још није гријешила!

Абен-Амет зачуди се
Тој љепоти, тој појави!
Кај најмлађа да хурија
С небеса се њему јави!

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE
ФИРНДОКИЊИ
CRNOJEVIĆ
А и мадој
To је било из ненада,
Па не може пред Арапом
Јак утисак да савлада,

Но се с миљем загледала
У лијепи лик јунака
Кога реси свила, злато,
А на глави чалма лака.

Па кад мало к себи дође,
Знак јунаку учинила
Да приступи, а и она
Примакла се њему била.

Па ће слатким рећи гласом:
,,Господару, Арапине!
,,По прилици ти си овђе
,,Скоро дошâ из даљине.

,,Па да с' ипси изгубио
,,У овоме нашем граду?“
— Са стидом је Абен-Амет
Погледао ову младу,

Па ће рећи: „Султанијо!
,,Од цвијећа смртих чару!
,,Робињице Христијанства!
,,А твог дома неба ~~дају~~!

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
„Ти угоди ~~СРАЈЕ САМЕ~~ ЕУРАНАЦ
„Скоро у град ови дошâ,
,,Па залутах од свог хана,
,,Не знам ништа куд сам пошâ!

,,Но Мухамед нек ти такне
,,Срце твоје, жено млада!
,,Да дух у њем гостопримства
,,И врлина свака влада!“

— „Арапи су на глас овђе
,,И њихово красноречје,
,,Ал' цвијећâ Султанија
,,Ја нијесам, кâ што рече,

„Ни робиња, — ни бих хтјела
„Да ми пророк срце тиче,
„Но хајд' за мном, да те водим
„Твоме хану, о путниче! —“

Па лакијем кроком оде
Пред Арапом к б'јелу хану,
Када му се примакоше
Онда млада мало стану,

Осмјехну се пут Арапа,
Руком му га показала,
Па сокаком другим пође,
Те је цркви похитала.

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE
Ljubav je u srcu
Da izvjesni pokoj srupsi!
Đubav za rod u Arapa
Nije sama sad u duši:

При спомену ћедовâ му
Мијеша се чар сад нова,
Дани су му много бољи
А поћи му љепших снова!

Абен-Амет бјеше напâ
Ђедовâ му укопнице,
Он их често посјећује,
Сузе лије на гробнице.

Плаче, каје своје старе,
Бога моли, тамјан пали,
А што данас не живују
Абен-Амет то не жали.

Јер како би прегорели
Робовање вјечног града!?
Ух помисли! — од које би
Мога и прах да им страда!

Ма Гренада њешто има
Што јој судбу бољом ствара:
Ону женску — до Марока,
Те јој нигђе нема парапа!

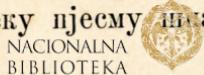
NACIONALNA
BIBLIOTEKA
САНДРАГИЋ
Абен-Амет РАСПОРАДНИК CRNOJEVIĆ
Свако јутро пријед зоре,
Не би л' срећом ил' случајем
Погодио њене дворе.

Све улице обишâ је
И двор до сад скоро сваки,
А на миле праг та не шће
Навест' случај наопаки.

По питомој околини
Китног града биљке бира,
Лута тамо, — лута амо, —
Нигђе среће, нигђе мира!

Све једнако тако ишâ,
Нити плаче, — нит се смије,
Лапце вуче по Гренади
А још не зна он роб чî је!

Једну вече, по слушају,
Тамо изван у предграђе,
У шумици од иераницâ,
Љетњиковац један нађе,

Из кога се божанствени
Глас чујаше уз гитару,
Млада једна жена ијева
Њеку ијесму стару:

А на име за чаштво,
Абенсераж које ствара,
Како куле и тврђаве
Бузданом он обара.

Глас ће женâ често пута
Напоменут' црте, лице,
Околности и погледе
Ваздакадње издајице.

„Хурија је моја тамо!“ —
Абен-Амет сад завика,
Зар глас миле још превари
Икад до сад љубавника?!

Па поткупи бурнус лаки,
Те од миртâ плот прескочи,
Другим скоком у круг дивни
Тевојакâ он ускочи.

Као тице јаребице
Утекоше по собама,
Само оста Шпањолкиња
Са гитаром у рукама.

Па слободно пред њим ступа:
— „О! ти ли си познаниче!
„Добро дошâ“! и са врата
Другарице своје вич —

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
— „Избранице“ ĐURĐE
„Од духова!“ CRNOJEVIĆ

„Ја те тражих —
„Кâ што тражи

„Арап извор
„У вар подна
„Грла жеђу
„Да ублажи!

„Све те тражих,
„Док гитаре
„Чух ти звуке,
„И глас мили,

„На који би
„И мртви се
„Под покровом
„Пробудили!

„Чух и пјесму
„Којом славиш
„Једно име
„Од јунака,

„Једно име . . .
„То је име . . .

Име једног

„Мој земљак!
NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE DURĐE
„О ПЗВИЋУ CRNOJEVIĆ
„Смјелост ову,
„С којом ступих
„У твом двору,

„У жилишту
„Среће моје
„У жилишту
„Ил' — понору! —

„А милосно
„Прими млада
„Абен-Амет
„Што ти пружа:

„Срце ово,
„Челу малу,
„Да мед купи
„С твог од ружа!“

Њеко лако руменило
По лицу се просу младе,
Не зна ништа што ће рећи,
Ни мислити сад не знаде!

Па подоцкан Дона-Бланка
Арапину одговара:
— „Сад кад пјевах уз гитару,
„Твој ми облик слијују ствара

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
„Од онијеко^{ХРВАСКОГО} КОЛОНИЈУ РДЕ
„Абенсераж што су били,
„Те Гренаду негда њину
„Бјеху славом узвисили!“

У мало се Абен-Амет
Дона-Бланки издâ није
Да је унук тих јунака
И владара честитије!

Рат се бјеше тек свршио
Шпањолаца с Арапима,
А Гренада још пунана
Од куће му споменима,

Па се боји да га власти
Са Шпањолком не раставе,
Јер радî би триста пута
Да га смакну и удаве!

Дона-Бланка од соја је,
У жиле јој ври крв стара,
Шимена јој баба била
А ћед Сид јој од Бивара.

Сад на жагор и на вику
Устрашених ћевојакâ,
Што из собе избјежаше
Са појаве од чука

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNOJEVIĆ
Дон Ђорђе Нестрчати
CRNOJEVIĆ
Да развиди што се случи,
Кћер му мила Дона-Бланка
На вратима с њим се стучи:

,,Слатки отац! Арап они
,,О ком сам ти говорила,
,,Познао ме по пјевању
,,Па га харност преклонила,

,,Те је дошâ да захвали
,,Што му оног јутра рана
,,Изгуђену пут показах
,,До арапског б'јела хана!"

Стари кућић људски прима
Најновијег свога госта,
А наклоњен спрам Арапу
Од онога часа поста,

Па му рече да остане
И да с њима пир пирује,
Светковина дому бјеше:
Дан рођења данас му је.

Гост ће сјести међу цуре
Поврнуте тек од страха,
Ах! чаробност њеку има
У женскиња нараваха!

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
GRNEGOBO DURDE
Око њега скупљене CRNOJEVIĆ
Њеке сјеле, њеке стале,
У лик му се и оружје
И у чалму загледале.

Одговара на питања,
Кастилански чисто збори,
Сваком када мед се проспе
Када уста он отвори.

Лака сјенка тајне срџбе
На Бланкино пада лице,
Кад с' осмјехне ил погледне
На њезине другарице.

Сила слугâ сад уљегне,
Носе сваке ћаконије,
И раскошно постављају
Да се једе, да се пије.

Напунише њеке мале
По одаји трпезице,
Око којих скупише се
Гости млади као тице.

Пошто јели, пошто пили,
Замолише Дона-Бланку
Да пред њима и пред странцем
Приволи се
NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE
CRNOJEVIĆ
Ону коју Пирати скоро
Од Арапа позајмише,
И оком је Арап моли,
Сви је скупа умолише.

Родригова кћер се диже,
Покрај себе вео спусти,
Ох! каквог је струка млада!
Какав ли јој осмјех нусти!

Пунољку јој прси сличе,
Каницом се бјеше стегла,
Кâ сврдићи густог дима,
Низ врат јој се коса слегла!

Па поскочи,
А запјева
Пјесму Замбре,
Ал' то није

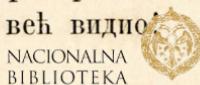
Пјесма вине,
То је тамјан
Челик душу
Да опије!

Потоњи је Абенсераж
Сад готово обнемио,
Те му сидро среће запе
Лијепо је већ видио

Исте ноћи свак се врши
Пут Гренаде и пут града,
А дон Родриг Арапину
Приступио опет сада :

— „Ја се надам, пријатељу“,
Рекао би милостиво,
„Да ћеш често нас полазит‘,
„То ће нама бити мило !

„Дона-Бланка особито
„Из истока љуби приче
„И у опште све што'но се
„Тога св'јета срећног тиче“.

С усхићењем Арап прима
Учтив позив Дон-Родрига
И захвалил колико је,
Загрлио чисто би га ! —

Дан сјутрњи у двор пође
Те његова мила диште,
Коју воли од свјетлости
И живота млого више.

Дона-Бланка већ се нашла
У замрсу снажне страсти,
А помислит' није могла
Да би могла њу настти!

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
Чесалје да заволи
Богорђе CRNOJEVIĆ
Арапина безвјерника ?
Једног странца, Бог зна од куд,
Чудна ствар је . . . . незнаника !

Па се игра несмислено
Са жаоком њених зала,
Докле јој се крвца врућа
У жилама отровала !

Ал' кâ права Шпањолкиња,
Чим је ране опазила,
Одлучно је муке, боле
И опасност прихватила.

Предвиђала сва страдања,
Опасности, млого јада,
Па не хоће да се врати
Сврх амбиса ни још сада.

Свему се је ријешила,
Ни двоуми нит се вара,
Ни о чему другом мисли
Нити с срцем преговара :

„Крести ли се Абен-Амет,
„Што ми срећни тада смета?
„Нек ме љуби, па ћу млада
„За њим ићи до краја св'јета!“

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
Потоњи је Абен-Сердан
Осјећао псте јаде,
Љубио је кां ко љуби
Очајнички и без наде!

А и он је помишљао,
Ма то тајно, да му душа
Такве мисли од памети
Не дознаде, не искуша :

„Дона-Бланка прими ли се
Вјере свете пророкове,
Оба св'јета провео бих
У њезине ја окове!“

Абен-Амет, Дона-Бланка
Одлукâ су истих били
И до прве прилике су
Једно другом ово крили.

Најљепши су дани били
У то доба од године
Да с' излази, да се јаше
И дугачке шетње чине.

Бити ће се млади Арап
У разговор ће издао
Да је трагом и пореклом
Из Гренаде на љегао.

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
„Да ли се бојим Адамбрй ?“
СРПСКЕ ЦРКОВНЕ
ГРЕНДЕ
CRNOJEVIĆ
Кћер ће рећи Родригова,
„Краљевâ ви коју генî
„У Гренади заоснова.

„Да л' повољно би ти било
„Да ти вођом будем тамо ?
„Да заједно ту старину
„Још вечерас разгледамо !“

Пророком се Абен-Амет
Дона-Бланки кунијаше,
Од те шетње да милије
Још ниједне не имаше.

На танку је бедевију
Кћер Родрига узјахала,
Да је прати Арапу је
Андалуског хата дала.

Од јунака хитрог трка
Лепрша му кабаница,
А вјетру се понавила
На глави му перјаница.

По арапски сабљу паше
Па му звекти с обје стране,
А сабље су у Арапа —
Махом златом окова

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE PURPE
СРБИЈЕ
Пролазећи народ због
„Кнез безвјерник са далека !
„Млада ће га крестит' Бланка —
„Чим је такви ! — нека ! — нека !“

Јашу брзо, па су брзо
Већ Аламбри примакли се,
Само мало да изјашу
Још уз њеке равне висе.

Па када су горе били,
Абен-Амет одјахао,
Да с' и Дона-Бланка скине
Прилтрао, руку дао.

Па на једна оцућела
Врата слуге закуџаше,
Док тајна се одјељења
Од Аламбре виђет' даше.

Све дражести и сви јади
Отачаства судбе љуте
С опсјенама од љубави
Сад Арапу срце муте!

Непомичан, н'јем, у чуду
Од генијâ дом разгледа,
Па се сјећа арапскијех
Њеких приčâ и бесједâ
NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE DURĐE
KONJIC
Којима се очи су
Једни двори из басанâ,
Чедо врућег источнога
Уобразна самостана!

Неки задах сладострашћа
Побожности и јунаштва
Издушује низ ходнике
И прозоре листом на сва.

Ту је био храм љубави,
Тајанствено прибјежиште
Од краљевâ арапскијех
— Меко њежно — бивалиште.

Ту се пило удовољство
И сркао живот лаки,
А на дужност заборавља
Краљ арапски махом сваки!

Посље часâ неколико
Удивљења и тишине,
Уљегоше љубавници
У двор прошле величине.

Моћ су нашли успавану,
А блаженство без живота,
Све је пусто, ништа нема
До трагови од грехота!

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
Иду даље —
GORE ĐURĐE
На крок сваки
CRNOJEVIĆ
Арапу се
Душа мути! —

Па ће доцкан
Дивном вођи
Њешто своме
Поменути:

— „Да нијесам
„Преопојен,
„Тобом драгом!
„Тобом вило!

„Како тебе
„Шиањолкињу
„Би ми тужно
„Питат' било:

„Да ми повјест
„Дугу причаши
„Тог жилишта
„Чаробнога,

„И по замку
„Бивше среће
„Да ме водиш
„Невољнога!“

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
GRAD MOOŠA KUĆA
CRNOJEVIĆ
Урезану

Абен-Амет
Боабдила

Виђе име,
Па га туга
Срца харна
Растужила!

„Ах, мој краљу! круно сјајна!
„Арапскога рода дико!
„Аламбра је твоја пуста,
„Е ће си ми јадни стрико!“

Просуше му очи сузе,
А сузе му те избива
Поштовање, част и вјерност
С њима лице те умива!

Сјетног друга Дона-Бланка
Сад ће одвест' даље мало,
К одјељењу њеком чудном,
О какво је сад пронало!

То је право светилиште
Храма Бога од љубави
Над којијем вјешта рука
По пут неба сводић сави!

И кā небо, НАЦИОНАЛНА
BIBLIOTEKA
CRNE GORE ĐURĐE
Моловат је сводић малом, CRNOJEVIĆ
Стубови га позлаћени
Више себе одржали. —

Још у томе одјелењу
Из средине врело врамаше
И шумкаше испод свода
Кā да тајно њеког зваше!

— „Абен-Амет! у то врело“ —
Дона-Бланка драгом рече,
„Бачило се тридест глава
„Што Боабдил краљ посјече

„Од колена Абенсераж,
„Све близијех братучеда,
„Да је с чеса, ни по јада!
„Но с њежнијех са погледа,“

,С једне сумње!“ — „Зар се тако
„У крајеве ваше суди?
„Ко разврати женску главу
„Или јој се љубав нуди?!”

,Виђи доље на мермеру
„Пјеге крви мученикâ!“
Абен-Амет тад се сави
Па крв љуби мученикâ!

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
ДРАЖЕ ОЦИЋИЋУРЂЕ
CRNOJEVIĆ
Гледа Бланку,

Па јој рече:
„Чуј ме Бланкâ !

,„Е тако ми
„Ове крви,
„Ове крви
„Од јунака!

,„Љубићу те!
Љубићу те
„Постојано,
„Вјерно, вруће!

,,Као да сам
,,Њина рода,
,,Њине крви,
,,Њине куће!“

— „Ти ме љубиш! Жао ми је!
„Жао ми је, и боли ме!
„А безвјерник знаш да јеси
„И да твоје не знам име!

,,Ах, понор је међу нама!
„Ти си Арап — ја Ришћанка!
„Ти си злоторога рода,
„А ја, знаш ли да сам — Шпаљка!

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
— „**Немој Владар!**
CRNOJEVIĆ
„О пророче!

,,Свједок буди
„Клетве моје!

,,Јер је чиста
„Као сунце
„Што рад правде
„Грије твоје!

— „Ти сад хулиш! какву вјеру
„Положити икад могу
„Противнику моје вјере,
„Мог закона, моме Богу?!

, „У осталом од куд знадеш
„Љубим ли те право, кажи ? !
„По ком праву о љубави
„Да ми збориш, што т' одважи ? !

Абен-Амет упрепашћен
Рех' ће тужан: „Истина је !
„Роб несрећни смјело око
„Пут твог чара подига је !“

— „Не лукави Арапине !
„Но јуначки реци мене,
„Да си морâ погодити
„Тајну с очијима бе жене !
NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE ĐURĐE
„Па си дознао ју љилу
„Мом за тобом нема краја,
„И без тебе тужној Бланки
„Нема среће, нема раја !

„Ох ! крсти се па ме води
„Ђе год хоћеш — па у пакâ !
„Ја ћу с тобом срећна бити,
„Без тебе ми живот — рака !“

Абен-Амет у заносу
Сад готово разуздану,
Б'јелу ичела руку Бланке
Па је стави на турбану.

„Мухамеде! кад би срећом
„Науке ти зраке јаке
„Обасуле младу душу
„Ове дивне Христијанке!“ . . . .

— „Доста! доста! ти већ хулаш!
„Сад одавде мичимо се!
„Такве жеље, такве мисли
„Већ ми души грјех напосе!“

Занесени љубавници
Напоред су н'јемо ишли,
Док авлији тако званој
Од „лафова“ бјеху сили.

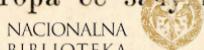
Шетају се СЕГРЕГОДЕ
БИБЛИОТЕКА БИБЛИОТЕКА
ЦРНОЈЕВИЋ ЦРНОЈЕВИЋ
Арап Бланки руку ДАО,
Не говоре обадвоје,
Оп је силен уздисао . . . .

— „О Арапе! кад помислим
„Што с' у нама сада збива,
„Чини ми се да се слика
„Сад понавља једна жива

„Из времена када красни
„Абенсераж једног љета
„С Алфајмом Султанијом
„У зли час се ту прошета!

„Но си љепши ти од њега!
„Оружје ти још сјајније!
„Долама му као твоја
„Па ни турбан био није!“

„Ох, извини! видиш ће ме
„Давна машта сад завела!
„Но ми кажи: што то пине
„На мермеру тога врела?“

— „Кнегиња се баштом шета,
„Бисером се накитила,
„Ње љепоти башта, цв'јеће
„И гора се затумила!“

„Као дунссе те бе гради
„Ово туна урезало,
„Но је штета, што се тиме
„Изражава и још мало!

„Јер без тебе ко би живи,
„И појаве твоје јаене,
„Повратио првобитност
„У дворове ове красне?!“

„Ти их знадеш обновити!
„Ви'ш у њима младост динше!
„И у ове развалине
„Сад је среће малого винче

, „Но у доба најсјајнија
„Њина маха, њине славе!
„Ма све иека, но ал' косе
„Од смијеле твоје главе,

, „Је ли мириш икад такви
„Дисао се у те дворе?
„Нека кажу ова врела
„Што крајем нас ту жуборе!

, „Стани мало! идеши брзо!
„Ах! часи су ови скупи!
„С тобом бих се радо ћета
„Док потоњи дан настуни!

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
„Твоје друмно гимнозије!
„А разговор твој надише
„Мириш цвјећа са вијенца
„Срећну љубав што крунише!

, „Ох, прекрасна Султанијо!
„Ти си дивна! — вјера чиста!
„Као геніј рода мога
„Што с развалам ових блистака!

, „Не знам што је! — кад ти чујем
„Шушањ сукње по мрамору,
„Вас уздрхтим опирућ се
„Злих духовâ наговору!

„Па ћу опет помислiti:
„Та луд ли је Абен-Амет!
„Чему тежи? и што хоћe?
„Гле! — дух зли му попи памет!

„Зар он да се смијe надат’,
„Он, Арапин из далекa,
„Да с Бланкиним срцем, руком
„И брак и још да дочекa?!

„Што сам? ко сам? аох да сам
„Абенсераж један сјајни,
„Ил’ кнез други са истока
„Од NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE ĐURĐE оцака дуготрајни!“
— „Мили би МНОГАЧЕ био!
„Какав такав, за ме живи,
„Па ме љуби, мој витеже,
„И соколе ти мој сиви!

„Доста пута великаши
„Зaborавит’ љубав могу,
„Тек у гласу и у слави
„Да истакну даље ногу.

„Да-ну кажи, — Абенсераж
„Да речемо кад би био,
„(А и они смртни бише)
„Како Бланку би љубио?“

— „Како, је ли? да ти кажем
„И одвратим на питање —
„Од славе си милија ми,
„А од части мало мање!“

Сунце бјеше полагано
Нагнуло се већ западу,
У Аламбри тек што не би
Мрак застao чељад младу.

— „Султанија, кажу, да је
„Над одушке оне стала,
„Под које се мирис пржи
„Па је љепше миришта

„У том другом одјелу
„Застрањеном китила се,
„Све што исток има љепше
„Стављала је млада на се.“

Без свакога устезања
То причаше Дона-Бланка,
Заљубљена, занесена,
У присуству свог јунака.

Сумњичаву свјетлост своју
Дижући се мјесец просуј,
И зрацима свјетилишта
Разваљена она осу

И предворја од Аламбре,
Ширући се по бусењу,
И по зиду старог двора
И около по грмењу.

С кипариса што кроз кубе
Од мошеје избијаше
Глас славуја сјетном пјесмом
Сјетност слике престављаше.

Спрама лучу мјесечеву
Абен-Амет на мрамору
Једне сале пише име
Дона-Бланке у том двору.
NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE DUBROVNIK
NAPISANA NA ARAPE
Написа га на арапски
Да нагађа путник тајну
Једну виште у толике
Тога двора прошлост сјајну.

,,О Арапе, мучне ли су
,,Ове наше до сад шале!
,,Остављајмо мјеста ова,
,,Да се не би олабале!

,,Али чуј ме! Судба жића
,,Мојега се сад рјешава!
,,Животу је љубав душа,
,,А брак љубав окруњава!

„Останеши ли у заблуди
„Своје вјере, свога дина,
„Безнадежна љубавница
„Чекаћу те сто година!

„Крстиши ли се, — постајем ти
„Усрћена одмах љуба,
„Па ћемо се живот цио
„Грлит' као пар голуба!“

— „А ја, бићу Христијанци
„Неутјешни роб кукавни!
„Теби Бланко Мусломанци
„Супруг срећни, супруг славни!“

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
Племенити љубавници DURĐE
Двор опасни оставише, CRNOJEVIĆ
С дана у дан Дона-Бланки
Дизала се љубав вишне.

А и Абен-Аметова
Буктила је најсилније,
А што Бланки не каза се,
Сада му је још милије!

Он то храни да јој рече
Пошто руку ње испроси,
Куд је ерећан, куд је сјајан
Да и сјајно име носи!

Напрасно је позват био
У Тунису да се врати,
Тешко му је обољела,
Казали му, мила мати.

Па је сина зажељела
И шиље му да се врати,
Да га једном још целива
И благослов могне дати...

Абен-Амет упути се
Пут Бланкина б'јела двора,
И каза јој да до мало
Оп у Тунис мора:
„Султанијо, имам мајку,
„На умору сада ми је!
„Кад је не бих застâ живу,
„Би ми било најжалије!“

Поблијеће мало Бланка
Пак ће рећи: „Арапине,
„Остављаш ме, а ти пође
„Из крај мене у даљине!“

„Да! — ал брзо виђеће ме
„Дона-Бланка и Гренада,
„Но те пуно молим мила
„Да изађеш мало сада,“

На се једно за другијем
Једном гробљу упутише,
То арапеко гробље бјеше,
На се у њем уставише:

— „Ту ћедови моји леже,
„Кунем ти се њиним прахом,
„И образом и оружјем
„И потоњим са уздахом:

„Док ми Алах не поручи
„Да му поћем на дивану,
„Тебе да ћу љубит' драга
„Ка главу ^{ми усијају}
NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE PURĐE
CRNOJEVIĆ
„И да ћеш ^{ми опти} мене
„Пророково чим свјетило
„Обасја ти и освешта
„Твоју душу, срце мило!“

Плаче Бланка па говори:
„Чекају те сваког љета,
„Вјерно, чисто, док ми дођеш
„С африканског тоилог св'јета.

„Д'ако у то Бог Хришћана
„К спасењу ти каже путе,
„Јер без тога брачне везе
„Међу нам су растргнуте!“

Абен-Амет одједрио,
Повољни му вјетри бише,
У Африци када приспје
Ал' му мајка већ не дише !

Жали мајку своју стару,
Гроб јој грли и целива,
Сузама га тужног срца
Благодарни син залива.

За тим дани и мјесеци
Текли су му како тако,
Без Гренаде и без Бланке
Свуда му је био чако !
NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE ĐURĐE
Кроз развале Ел Вартаге
Шетао се и тумарâ,
На гроб светог Лудовика
Сједио је да с' одмара.

Пак ће једног јутра рана
На море се навест' плаво,
И приступит' при обали
Од Малаге сретно, здраво.

С каквијем је усхићењем
Гледâ испанско предгорије,
Промишљајућ' да л' му Бланка
У сретање дошла није !

Да љ' се она још спомиње
Једног јадног Арапина,
Ког силни јој чар доводи
Из Африке, из даљинâ !

И који је обожава
На пијесак и вал сињи
И за њу се Богу моли
Испод палмâ у пустињи.

И она је вјерна била
И ријеч је одржала
Коју му је при кретању
У арапском гробљу дала.

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
ДОД ВОДРИЋЕ
ДАНОГВОДОВСКА
ДА С ЊОМ ПОЋЕ У МАЛАГУ,
И ДОВЕО БЈЕШЕ ТАМО
ОТАЦ СВОЈУ КЋЕРЦУ ДРАГУ.

На све док се не указа
Брод ког жељно очекива,
По планинâ изнад мора
Вођаше је жеља жива.

Кад олуја треснут' шћаше
И узбурка бура море,
Она радо би се пела
На та брда, на те горе.

Са ужасом гледала је
Те пјенуше страшни вали,
Немилосно кā се ломе
О бријегу и обали!

И мило јој кā бијаше
Да је исти вихор диже
Који тамо низ пучину
Кā бијесни вампир стиже,

Те пријети смрћу глави
Милога јој Арапина,
У помоћ му прискакаше
Са молитвом сръбах висина.

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
A VIDJENIĆEV NARODNE KRAJINE
CRNOJEVIĆ
Те прелети галео који,
Тужној итици препоручи
Љубав топлу груди своји:

Да је носи преко мора
У далеку у Африку
И вјерио је он изручи
Њеном младом вјеренику . . .

А брод кад је угледала
Те с' примиче китној луци,
К њој с' упути, а носаше
Страх у груди; цв'јет у руци,

Док на крову брода виђе
Свог Арапа поносита,
А два црнца за њим држе
Једног хата силовита,

Кога јаки ћем устеже,
А он фршти на ноздрве,
Реп и гриву уздигао,
А и ноге диже прве.

Нарав врућу с врућих странâ
Урођену собом носи,
Отима се, конну хоће,
Па се трза, па се коси . . .

Брод уз саму крај лотакâ,
Арап с њега скочи живо,
Звекнуло му на обали
И оружје и ношиво.

А и црнци изведоше
С пажњом хата силовита,
Завриштао кад опази
Тврду земљу под конита.

Још газелу једну малу
Довео је собом био.
И у дар је Дона-Бланки
При поласку намјенио.

Па је друге слуге лако
 Спуштаваху низ ђемију
 Да се плаха не уплаши
 И ноге јој с' не превију.

О грлу јој златна алка,
 Испод алке запис мали,
 Да је злобне чаролије
 Не би оком очарали.

Из далека Дона-Бланка
 Познала је Арапина,
 Али не шће да се изда
 Ђе је врвеж свјетина.

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
По слугама Доротеи
СРДОЈЕВИЋ
Поручи му да би знао
Ђе станују те да не би
Он ће друго отишао.

Вјешто стидно примакла се
 Те му шапну на ушима,
 Па се Арап упутио
 За њезиним корацима.

Са каквијем усхићењем
 Нађоше се двоје драго,
 А обоје вјерни биште,
 Сад се виде, њима благо!

Растанак им дугим био,
А виђење за тим слађе,
Кад превире љубав, срећа,
Ко ће тада збор да нађе!

Међу њима ни ријечи,
Нит лијепе нити грубе,
Но се само кунијаху
Да се вјечно они љубе!

Отац и кћер, Абен-Амет
Оду за тим пут Гренаде,
Млади Арап и ћевојка
Као пријед исто раде

Исте шетње, исте жеље
И Арапу исто жао
Што ћедовა град му бјеше
У шпањолески синџир пао!

Иста љубав, млого вина,
На обије била стране,
Поштовање исто оба
Спрам својијех вјерâ хране...

Дона-Бланка ће кад рече:
„О, Хришћанин буди драги!“
Абен-Амет: „Мусломанка
Мој анђеле да си благи!“

И тако се још једаред
Благородне те младости
Раставише у љубави
И штовању и милости . . .

Без икакве слабе мисли
Да подлегу искрој страсти,
Крв племићска ријетко ће
У глиб опити смртних настри.

Понут тице путујуће
Што у наше поднебије
У пролеће љубав води
Да гњијездо своје вије,
НАЦИОНАЛНА
БИБLIОТЕКА
CRNE GORE ĐURĐE
Треће љето Амадеј Амет
На шпапски се крај појави,
Али Бланку не находити
Када на њем ногу стави,

Но му једним писмом јавља
Да Дон Родриг дома није,
Отиша је у Мадриду
Неколико дана прије ;

А Дон Карлос, брат јој мили.
Да се скоро повратио
С војске царске на коју се
Краљ француски заробио.

Арапу се срце стеже,
Оно ипако кад прочита:
Да л' ће натраг ил' напријед?
У тузи се својој пита!

Из Малаге пут Гренаде
Окренуо најсјетније,
Душу му је уздрмalo
Њеко тешко предчуствије!

Брат је Бланкин на бојиште
Добар илијен илијенио:
Једног красног Француза је
Рањенога заробио.

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
Довео га СОБОМ ЂЕНИРДЕ
И љуби га као брата,
Нико други осим њега
О рани му не приhvата.

Дон Карлос је млади био
Јунак прави, пун гордости,
Права слика и образац
Од шпанске народности!

Свијреј скоро, кâ сви што су
Севајачи новог свјета,
Све му mrзно што му срећи
Отацаства милог смета!

А побожан као сваки,
Од испањолских побједника,
Што се славом узвисине
Врх Арапа несретњика.

У свом срцу хранио је
Мржњу наспрам невјерника,
Ону исту што нашљеди
Од Сида му племеника.

Роб рањени и пријатељ
Лотреком се његов зваше,
И од старе њеке куће
Од Франције исхлађаше.
NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE ĐURĐE
CRNOJEVIĆ
У двор сјајни Дон Родрига
Абенсераж кад с' појави,
Он пред Доном стаде Бланком
Ка студени камен прави!

Јер спрама ње сједијаше
И у њу се загледало
Једно момче прелијепо,
Но у образ бљедо мало.

Призор њега ови смутни
И душу му опечали:
Што је њекад долазио
У Гренаду, сада жали!

С друге стране бјеше стао
И на мач се наслонио
Један витез, мало старђ,
По изгледу горд и смио.

На појаву од Арапа
Дона-Бланка њима вика:
— „Каваљера ето оног
„Из Африке, безвјерника,

„О ком сам ви говорила
„Већ толико до сад пута!
„Пазите се! при њему су
„Пристојности својства крута —

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
TRNOGO
„Да побједу неоправдане
„У држању и начину,
„Јер у свему напомиње
„Боабдилâ величину.“

Дон-Карлос је Арапина
С поштовањем предусрео,
И разговор љубазни је
С њиме одмах отпочео:

— „Господару, Арапине!
„Док нијесам видио те,
„Познавах те њеколико
„Преко уста моје својте:

„Дона-Бланка и Дон Родриг
„О тебе ми говорише,
„И одличност, са разлогом,
„Мене твоју похвалише.

„Ја се надам да ће брзо
„Наш цар силни, Карло пети,
„Сву убојну своју силу
„Пут Туниса пренијети;

„Па и тамо да ћемо се
„Виђет' један спрам другога
„На чистоме пољу части,
„У Бога се узимама муга!“

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
GRADSKOG
CARLOVIĆ
Абен Амет Дон Карлосу
Одговора на то не да,
Већ на прси руку стави
А пут неба он погледа.

Млади Француз с љубопиством
Сматра дичног Арапина,
Није очиј још миџао
С оружја му и хаљинाः.

А Бланкина сва је душа
У погледе њене била,
Као искрена Шпањолкиња
Она ни то није крила.

Иза часâ њеколико
И тинине што настуни,
Дигао се Абен-Амет,
Поклони се, па истуни.

И задивљен Лотрек пође
Од људскоће Арапове,
Но на души изнио је
Њеке сумње и болове.

Брат и сестра сада сами
Остадоше на двор б'јели,
Пошто мало посиђеше,
Тад Дон-Карлос Бланко вели:

NACIONALNA
BIBLIOTEKA

— „Да-ну сестре, она
„На лицу ти смутња пану,
„Кад Арапин мало пријед
„Међу нама овђе бану?“

— „Отуд, брате, што га љубим
„И што ћу га заручити,
„Ако вјеру христијанску
„Он на себе шће примити!“

— „Што?! зар љубин?! кога Бланко?
„Ти си луда! кхи Биварâ
„Са Арапом безвјерицом
„Неприлични брак да ствара!!

— „Дон Карлосу! ја га љубим!
„Тако исто и он мене,
„Ево има три године
„Вјером не ће да окрене!

„Благородство, част, витештво
„Чиста су му кâ зрак сунца,
„Ша га љубим, — љубићу га,
„Док ми душа ту ускуца!“

— „Љубав таква, несретнице,
„Знаш ли ће те повест' може?
„Мишљах, млади да ће Лотрек
„Зет ми бити, ад, Боже.....“

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
DUKE ŠEĆUREK
CRNOJEVIĆ
— „Вара си се Француз мене
„Ни већ нико драг не бива!
„Љубав моја, срећа моја,
„На Арапа сва с' оснива!

„У осталом мојих чуствâ
„Ком да Бланка рачун даје?
„Она ником на то права
„Нити дава, нит признаје!

„Ти витештва држ заклетве,
„Кâ ја моје о љубави!
„Што ја мислим, кога љубим,
„Те ћу с руком — то остави!

,,Само знади и тјеши се,
,,Безвјерник ми муж бит' не ће !
,,Крсти ли се Абен-Амет
,,То је друго ! — што ћеш веће ?“

С тога мјеста Дон-Карлос ће
Потрчати к Арапину ;
Рече : „Прођ' се сестре моје ,
,,Дивље земље дивљи сину !“

— „Је л' те она овластила
,,На такови поступ смјели ?“
— „Не ! већ и сад мили си јој
,,Него читав свијет јени !“

— „Баш ти хвала, брате !
,,Вјера и Бог, мило ми је ,
,,Па да би ме душе стало ,
,,Кад, што мишљах, оно није !

,,Побојах се да је Француз
,,Боље среће по ја био ,
,,Па да није б'јелу руку
,,Сестре твоје испросио !“

— „Па зар то те срећним чини ?
,,То баш ми је узрок плача
,,Дома мога — но одговор
,,Сад ми дадни на врх мача ,

„Безвјерниче! Ти који си
„Сестру моју опсјепио!
„Ти! без којег Лотрек вitez
„Би ми данас зетом био!

— „Устрпи се! зборићемо
„Кад будемо изван тамо,
„Па све то ми напомени,
„Кад у седла посједамо!“

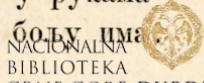
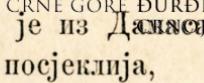
На два хата као виле
Два витеза узјахаше
И пут „врела Боровога,“
Изван града изјазаше.
NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE ĐURĐE
TO SU MJESTO JUŠOM VJERALI
Давно старе мегданције,
У гренадеску околину
За ту сврху љепишег није.

По њему се може наћи
Од оружја још коматâ,
И костина од јунакâ,
Од јунакâ и од хатâ.

Арапски се и шпањолски
Вitezови ту борише
И с торжеством од јунаштва
То пољице прославише.

Кад присијеше на биљегу
Два ћетића, два сокола,
Оба дивна, оба смјела,
Поносита и охола,

Мало су се поизмакли,
Због загона и због маха,
Један другом јуришише
Без узмака и без страха.

Витез шпански од Арапа
Вјештј бјеше мегданима,
Али сабљу у рукама
Абен-Амет
Гвожђе јој је из
Цеверуша посјеклија,
А панцијер би пресјекла,
Од плама је још острија.

А хитрї му и коњ бјеше,
Бацио се у Тунису,
Па кâ коњи сви отуда
Бој опази по хурису;

И па га Арап наћерао
По арапски у трк цио,
Те широком бакрачлијом
Коња Шпањцу обранио.

Коњ посјечен над коленом
Под Карлосом посрнуо,
Витез шпански цјенице је
На Арапа пасрнуо.

Но и он се живо скиде,
Дон-Карлоса цјешке срета,
Док се Шпанију скрши сабља
Као да је од дрвета.

Сабља крива од челика
Пресјече је Арапова;
Противника срећног свога
Тад Дон-Карлос ћут опсова:

— „Удри! уди! безоружан
„Ругам ти се,“ Карлос виче,
„Тебе и твом дивљем роду,
„Арапине, безјерниче!“

— „Ти си мене мога овђе
„Посјек‘, срећа да је дала,
„И да ти се као мени
„На разбоју насмијала !

„А ја тебе не бих никда,
„Нит сам на то намјерава,“
„То толико желио сам
„Да ме не би презираја !

„И да знадеш да достојни
„Могао бих зет ти бити,
„Па сам готов, ако хоћеш,
„Сад се с тобом помирити!“

У то тама подиже се
Од прашине из далеко,
У тој тами на сву узду
К њима трчи брзо њеко . . .

Дона-Бланка са Лотреком
Дојахала из најбрже,
Да бој брата и Арапа
Обустави ил' претрж

— „Побеђен сам! ИТИЧЕ ОВИ
„Живот ми је даровао!“
На цијели глас Дон-Карлос,
Кад приспјеше, завикао.

Обрну се пут Лотрека,
Пак му мучно, па се стиди:
„Д'ако срећнији но ја будеш,
Де! Арапу ти изиди!“

— „Ране су ми отворене,
„За борбу сам неспособан,
„У осталом, не бих хтио
„Знати узрок, за ваш мегдан

NACIONALNA
BIBLIOTEKA

CRNE GORE DRŽAVNE

CRNOJEVIĆ

„И проникнут' једну тајну
„Која вас је сукобила,
„Јер од саме моје смрти
„Можда би ми тежа била.

„Моје скоро осуство ће
„Ваш андио мира бити,
„Ако Бланка другојаче
„Не би хтјела ријешити.“

— „Ти ћеш остат' уз мог брата,
„Пријатеља твог, витеже,
„А спрам мене ќе спрам сестре
„Нек' те таква дубав веже!“

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
Пак ће млада љубушати
ДА ИЗМИРИ ВИТЕЗОВЕ,
СРНОЈЕВИЋ
Преклиња их, богоради,
И на склад их и мир зове.

— „Мрзан ми је Абен-Амет!“
Дон-Карлос је завикао —
— „Завидим му из све душе!“
Лотрек млади изрекао.

— „А ја,“ рече Абенсераж
Пристојнога пун заноса,
„Сажаљевам тог Француза,
„А поштујем Дон-Карлоса!

,,А ни једног ни другога
,,Завољети не бих знао.“
Бланка посве не успједе
Да их смири, па јој жао.

— „А'но, худи случај ови
„Који нас је ту сабрао,
„Сви настојмо, у Гренаду
„Да се не би никад знао !“

Од тога је срећног часа
Срцу младе Дона-Бланке
Дражй био Абен-Амет:
Љубав трчи за јунаштвом!

On u oči **ИБЛЕ САДА**
NACIONALNA
BIBLIOTEKA
GOREA PURĐE
CRNOJEVIĆ
Има храброст, има славу,
Има и то: да Дон-Карлос
Дугује му живот, главу!

Сљедујући савјету јој
Избјегава двор за мало,
Док срдито Дон-Карлоса
Срце би се утишало.

А и њему мјешовита
Чуства душу узмућују,
Она слатка — чемерна му
Сустошице одмах трују.

С једне стране осјећа се
Љубљен страсно, до заноса,
С друге крјепкост христијанства
Младе жене њег' жигоса.

Веома се намучио
У толики број година,
А изгледи све му исти
Све му иста и судбина.

Хоће ли му као досле
Безуспјешни течи дани,
Питао се, ил' ће му се
Крунисати слатки сани?
NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE DURĐE
ČRNOJEVIĆ
Из дубине тијех мисли
И ћутења срца бôна
Извукли га свети звуци
Са најближе цркве звонâ.

Па му на ум прискочило:
У Бланкину поћ' олтару
Да у њему савјет тражи
Све природе Господару.

Пак је одмах к једном храму
Кроке своје управио;
Хришћански се у њем' служи,
Арапски је пријед био.

И потресен њеком тугом
И чувствима побожности
Приступио пут олтара
Своје миле народности.

Свршила се служба била,
У храм нитко не бијаше,
По ћекоји само жижак
У кандила свјетлуцаше.

Абен-Амет полагано
Олтару се приближива,
Звекету му сабље бритке
И кроцима свод с' .
NACIONALNA
BIBLIOTEKA
GRNE GORE PUDRE
CRNOJEVIĆ

Мисли му се дњењаху
На прећашност храма тога,
И на нова срца чуства
Хришћанскога наспрам Бога.

Стубови се, као гора,
У том храму уздизању,
У подножју једног од њих
У светоме клечи страху,

По пут кипа надгробнога,
Један млади вitez тамо,
Непомичан мољаше се,
А пут неба гледа само.

Испред њега лежаше му
Сабља бритка код калпака,
На појаву Арапову
Ни с' осврну ни с' помакâ.

Лотрек млади то бијаше
Те се тако моли страсно —
— „А!“ рећи ће Абенсераж,
„То је момче дошло красно

„Да се небу милосноме
„Њешто овђе препоручи,
„Без сумње се Творцу моли
„Њешто важно сда получи.“
NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE ĐURĐE
Чујао је за јунакотвас
Лотрекова на бојиште,
Ал' пред Богом као мравак
Клекнуо је, милост иште!

„Молимо се, dakle, Богу!“
Помислио сад у главу,
„Тaj Бог штити вitezove,
„Тaj Бог дава храброст, славу!“

Па се саже на мермеру,
А спрам зракâ са кандила
Њека слова из корана
Уписана пред њим била.

У срцу га њешто гризну,
Па из храма избјежао
У којему мал' што није
Вјеру своју он издао!

Ходником се испред цркве
Бјеше изван упутио,
Но па врата од изласка
Једну младу жену срио.

И ако је загрнута
У свиленом велу била,
Познао је да се Бланка
К светом храму упутила.

— „Зар Лотреја амо трајиш?“
У мимогред њојзи рече,
— „Проћ се ниског љубоморства,
„Па ме чујеш, о човјече!

„Спрама тебе чуства моја
„Када би се измјенила,
„То ти казат' би ми души
„Пријед свега дужност била.

„А овамо што сам дошла:
„Ја сам дошла тебе ради,
„Јер при теби заборављам
„Душу и свој живот млади!

„Да! дошла сам да се молим
„И спасење за те просим,
„Све о теби јадна мислим
„Све т' у срцу тужном носим.

„Ох, што си ме оијанио
„И живот ми отровао
„Са љубављу, — кад нијеси
„Служит' Богу мом пристао!

„Породицу моју мутиш,
„Брат ме мрзи, отац кара,
„Што се до сад не удаох
„Дон-Родриг ми приговара!

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
GORE SOKOLOV
„А може би' пријећаваш
„Да ми здравље јадно гине
„И да скоро у том гробљу
„Тјело ће ми да почине,

„Ако не би похитао
„Христијанским пред олтаром
„Да заклетве моје примиш
„И призnam те господаром!

„Борба коју издржавам
„Минаје ме полагано,
„А крај моме земном биљу
„Примиће се поуздано!

„Страст којом си оцио ме
„Мом опстанку страшно пр'јети,
„Већ не могу издржати,
„Брзо ћу ти умријети!

„Знај огњем се св'јећа жеже,
„Огањ опет и њу спали!
„Хитај брзо! хитај брзо!
„У живот сам још тек мали!“

Бланка уђе у храм свети,
Абен-Амет' оставила,
Те га мори, те г' удави
Њених рјечија. NACIONALNA BIBLIOTEKA CRNE GORE ĐURĐE SAVOJEVIĆ
Свршио је! побјеђен је
Абенсераж млади сада!
За млого се он борио,
Ал' од вјере, гле! отпада!

Побоја се да му Бланка
Не премине од љубави,
Па за то је наумио
Крест на себе да постави:

„Јер најпосље“, говораше,
„Бог хришћански може бити
„Да је збиља он Бог прави
„И Бог свети, истинити.

„Како није ! кад га Богом
„Племените душе славе,
„Као Бланка, Карлос, Лотрек,
„Благородне све три главе !“

У те мисли чекао је
Док сјутрашњи дан му сване,
Да пред Бланком с том одлуком
Из ненада срећан стане.

Није мога до пред вече
Отић у двор Дон-Родрига,
Бланке кући не бијаше
Кад је Арап NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE ĐURĐE
GRNOFFVIĆ стига.
Отишла је с Дон-Карлосом
На забаву код Лотрека,
Позвао их Француз млади
Да их части и дочека.

Нове сумње задрмаше
У срцу му са свом снагом,
Па се с мјеста упутио
За ћевојком истим трагом.

И Арапа непозvana
Гостопримски Лотрек срио,
А Карлос се с поштовањем
С њим састао и ручио.

Но дворана каква бјеше
Те их Лотрек дочекива!
Зидове јој дивне слике
И оружје древно скрива!

Све су слике оне биле
Од јунака што ратише
На Арапе те Гренаду
Од њих дивну задобише.

Ту и сабља крива бјеше
Боабдила повјешена,
Абен-Амет то гледаше
Хладан као хладна сјепа!
NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE ĐURĐE
MUNOJEVIĆ
Али му је ишак мучно
Све то било погледати,
Па ће само сјетно рећи:
„Ми не знамо моловати!“

— „Мучно ми је,“ Лотрек рече,
„Да те у тој примам сали,
„Да сам знао да ћеш доћи
„Пријед часак један мали.....

„Али што ћеш! догађа се
„Да с' и сабље губе, ломе,
„Као што се догодило
„Краљу скоро славном моме!“

— „Ка' Франц први сваки јунак
Изгубити сабљу може,
Ал' нашему Баабдилу
Би суђено — . . . . фала Боже!“

У то мрче, и свијеће
Унесоше у дворану,
Те разговор свакојаки
Говорити туна стану:

Сад Дон-Карлос причат' поче
О открићу од Мексике,
Набрајући шианске жртве
И користи пре . . . .
NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE ĐURĐE
Абен-Амет ЗАКОДОЈЕВИĆ
Збор о паду Цариграда,
Како унук сад Османов
Срећним градом срећно влада.

Лотrek црта сјајност двора
Францускијех господарâ,
Укус фали отачаства
Коме нигђе нема пара!

На ријечи те ће устат'
Па гитару прихватио,
Уз њу ову ијева пјесму
Што је скоро направио:

„О како се слатко сјећам
„Мог дивнога родног краја!
„Има л' сестро ишта љепше
„И у сама њедра раја?!“

„Сјећаш ли се како мати
„Крај огњишта кад сјећаше
„Обојину при грудима
„Пригрлити вазда ћаше?!“

„На знаш они замак горди
„Што с' на Дори подизаше,
„И кулу му с које звено
„Сахатове избијаше?

„Сјећаш ли се и језера
„Кога ласта мрси крилом,
„И трсака што клањаху
„Под вјетровâ јаком силом?“

„А и сунца на заходу
„Кад се спусти
„Да у воду
„Отпочине?“

„А ко ће ми повратити
„Моју јелу, моје горе
„И дуб стари? Ти спомени
„Рану хоће да отворе“

,,У мом срцу,
,,Олтар мали,
,,Ђе се милој домовини
,,Тамјан пали!“

Када пјесму ову сврши,
Са ока му суза кану,
Ќа оно ти кад се такне
У најљућу срца рану!

Тужба роба од Франције
Тронула је Арапина,
Разумје га ќа свак кога
Боли мила дојчини!
NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE ĐURĐE
Па и њега запојије
Да запјева уз гитару;
— „Не умијем!“ момак рече
„Н'ако једну пјесму стару.

,,А и она можда не би
„Хришћанима мила била —
„Арапска је фантазија
„Поодавно сачинила!“

— „Запјевај је, ако по њој
„Безвјерици ишта трпе,
„Побјеђеним допушта се
„Власт да сузе свугда прпе!“

Дон-Карлос је тако река,
Но и Бланка придодаје:
„Да! и нама из времена
„Дугог роњства још остаје

„Пуно прича и пјесама
„Која свака тугом дипе,
„Од кад старе Арапи нам
„Својој власти подчинише!“

Абенсераж пут гитаре
Тад бијеле пружи руке,
А зајева пјесму ову
Уз њезине сложне ноте:

 NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE
JAHORINA
DURĐE
ČERNIJEVIĆ
„Једно јутро јаха Јуан
„Краљ Дон-Жуан на свом хату,
„Ка невјесту окићену
„И у свили и у злату

„Гренаду је угледао,
„Па јој стаде говорити:
„О Гренадо, шиански крају,
„Брзо ћу те заручити!

„И дају ти за првију
„Дивну Корду и Севилу,
„А тебе ћу са бисером
„Окитити, моју вилу!

— „Славни краљу од Леона!“
 „Гренада му одговара,
 „С Арапом сам заручена
 „С њим ме веже веза стара!

„Но, дарове своје храни!
 „А ја накит имам дивни:
 „Богат појас и синовâ
 „Шпањолцима вазда кивни!“

„О Гренадо, нејвернице!
 „Тако некад говораше,
 „Ох смртнога погрђења!
 „Ох срамоте неде паше!

 „Проклетоме скропи манину
 „Абенсераж што имаше
 „У нашљество све му твоје
 „Издајничке руке даше!

„О Гренадо, несретнице!
 „Сад Аламбра каква ти је!
 „Зар по судбе писанију
 „Није могло бит' другчије?!

„Те проклетом Хришћанину
 „Абенсераж што имаше
 „У нашљество све му твоје
 „Издајничке руке даше!“

Абен-Амет на то сврни,
Па гитару сад додаје
Бланкиноме милом брату,
Но Дон-Карлос не прима је.

Али опет, рад хајтера
Узима је Лотрекова,
И одајом разлеже се
Опет сада пјесма нова,

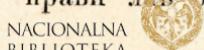
Којом Карлос у звијезде
Славу диже ћеда свога:
Старог Сида, побједника
Свег краљевства арапскога!
NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE ĐURĐE
Са запосом и гордостјојевић
Карлос пјесму испојао,
Па о Сиду без гитаре
Он причати опет стао.

— „Код пас“, рече Абен-Амет,
„Веледушност на глас није
„Тога Сида коме Карлос
„Славу пјева мало прије!“

— „Веледушност јунаштво му
„Сустоицице прати свуда,
„А што код вас својства худе
„Ћеда мога — није чуда!“

— „Како рече? Зар ти Сида
„У ћедове бројиш своје?!
— „Да! његова крв у жиле
„Не престаје врјег' још моје!“

— „Дакле, Бланко, ти од куће
„Происходиш зар Бивара?
„Рушитеља нашег царства
„И крвника наших царâ?“

„Чујао сам кад Гренаду
„Шпањолац је освојио,
„Да се један Абенсераж
„Као прави лазар борио,

„Па днеша је џенерал одбрани
„Свог огњишта Сид заклао,
„И на ватру и плам двора
„Тијело му бацит' дао!“

— „Што је стало!“ Карлос рече,
„Кад се рвље, кад се коље,
„Нек се људи бију, пале
„И крвате ко ће боље!“

Поток сузâ Арапу је
Низ образе потекао,
Па се длије, па је сјетно
У дворани ејајној стао.

— „Извините! Знам људима
„Плач и сузе не пристају,
„Али мјеста моје овће
„Оправдана сад имају!

„Слушај, Бланко! Љубав врућа
„Што спрам тебе груд ми грије,
„Вјеруј чисто да је врућа
„Него вјетар Арабије!

„Тој љубави бјех подлега
„И јучер се одлучио
„Да у твоју ступим вјеру —
„Тако бијах наумис

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE BURDE
CRNOJEVIC
„А сад, Бланко, самоплаши
„Над судбином несрећнога
„Твог навијек вјерног роба
„Абенсераж' потоњега!“

„Абенсераж' потоњега!“
Сви тројица завикаше,
А срца им с различитим
Осјећајим' закуцаше:

Сумња, нада, мржња, љубав,
Чудо, завист у њих влада,
Дона-Бланка, на кољена
Сад се саже пред њим млада!

— „Добри Боже! слава тебе!
„Мој си избор оправдао,
„Кад је срећом на потомка
„Од јуначке лозе пао!“

Па се диже, па је сјела,
А Арап ће тад додати:
— „Бланко јадна! жао ми је,
„Ал' ти ово треба знати:

„Они витез ког Бивар је
„Лијес у плам утурио,
„Тaj је витез оца мога
„Истц отац NACIONALNA BIBLIOTEKA CRNE GORE ĐURĐE Бланко, био!
„И овамо у Јевропу с
„Довело ме из Африке
„То свирјепство да осветим
„Над Бивара напљеднике.“

Тужним гласом Бланка пита:
— „Па чему си с' ријешио?“
— „Чему је ли? рече Бланко!“
Абен-Амет повторио,

— „Ето томе, да ти вратим
„Све заклетве, драга, твоје!
„Ex, вјеруј ми! теже ми је
„То од саме смрти моје!

„Али што ћеш? укрвљене
 „Вјере су нам и домови,
 „Народности, отаџбине,
 „Па што вине и Богови!“

— „По чему бих познао те,“
 Карлос нита Арапина,
 „Да си куће и од дома
 „Тако славних властелинâ?“

— „По мојему онхођењу!
 „А ту доста ако није,
 „Ево виђи грб и прстен
 „Старе моје фамилије.
 — „Господару, Арапинић
 „Краљевâ си баш син прави!
 „И часно је дому моме
 „Да с' са тобом свадба глави!“

„С друге стране радо бих ти
 „И за ћеда рачун дао,
 „Пошто кажеш нарочито
 „Да си за то ти дошао.

„Па ако ме предобијеш
 „Ђе ми глава с мачем нале,
 „Моје благо и имање
 „Нека теби све остане.

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE ĐURĐE

, „Ал' ако се борит' не ћеш,
„Што ти давам и ти прими,
„Покрсти се, па будимо
„Зет и шура — побратими!“

Искушење велико је,
Љубав у свој снази тегли,
Чуства можда биш мекша
Под том снагом сад подлегли.

Али срце Араново
Тој се сили не пуштаје,
Но са страхом на брак с Бланком
Он NACIONALNA BIBLIOTEKA CRNE GORE ĐURĐE себи помиљаје:
— „Зар да ~~јако~~ стечучитеља
„С мученичком помијеша ?
„Доклен ћед се не освети
„Мач не треба да се вјеша!“

И кад би му друга жеља
Мимо ове на ум пала,
Би му сјенка родитељска
Ка страшило пред њим стала.

Под теретом страшне туге
На врхунцу неталиха
Абенсераж гледа Бланку
Препоражен . . . тек што диха!

Пак ће рећи: „А'но Бланка,
Што ријешиш, нек се збије!
Као она ко ће знати
Што је за ме достојније!“

Дрхти Бланка, а блиједа
И студена кā кам сињи
На то с муком одговара:
— „Поврати се у пустинји!...“

Па се саже под теретом
Своје туге, свога јада,
У несвијест међу њима
Као мртва
Абен-Амет сагнуо се
Целива јој руке, скунте,
Ни ријечи не рекао,
На далеке крену путе . . .

Исто вече отиша је
Пут Малаге и пут мора
И тамо се укрцао
У брод Оран што таћ' мора.

У близини тога града
Нашао је каравану
Која свако треће љето
Низ Марокеску спје страну,

И Африку те прегази
И у Мисир те се стани,
И здружи се под Јеменом
К оној Меке каравани.

А Бланка се исправила,
Тузи у мал' не подлеже,
Ал, једнако љута бôла
Њено јадно срце стеже.

Сваког љета по брдима
Од Малаге излазаше,
А у она иста ~~троба~~
NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE ĐURĐE
CRNOJEVIĆ
Када ~~прага~~ долазаше.
Па би на крш сјела хладни,
Низ пучину погледала,
Мислила би за Арапа
И судбу би проклињала!

А отолен у Гренади
Би се с јадом повратила,
Тугу, спомен, љубав, сузе
По Аламбри би носила . . .

Умрије јој отац стари,
А Дон-Карлос па мегдану
Погибе јој — обадва је
Оставише саморану!

* * *

Кад вратима од Туниса
Пут Картаге излази се,
Једно гробље таман на пут
Међу њима находит се.

У ње се и сад показује
Гроб њекаквог великаша
У ком вјечни стан потоњи
Абенсераж ту је наша.

Проста му је плоча ,
А на плочи МОДА
БИБЛIOТЕКА
СРНЕ СОРЕ ПУРДЕ
И у њојији утопији
Када год би киша пала.

Другог знака никаквога
Нема више на гробници
До небесној с те увале
Напојишта малој птици.

у БАРУ, 26. Фебруара 1888.

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE ĐURĐE
CRNOJEVIĆ

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE
ĐURĐE
CRNOJEVIĆ

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE ĐURĐE
ČRNOJEVIĆ